

**UCHWAŁA NR VII/93/15
RADY MIASTA OŚWIĘCIM**

z dnia 25 marca 2015 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za rok 2014 wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją zadań w tym zakresie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 135 ze zm.)

- Rada Miasta Oświęcim postanawia:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim za rok 2014 wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją zadań w tym zakresie, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Oświęcim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

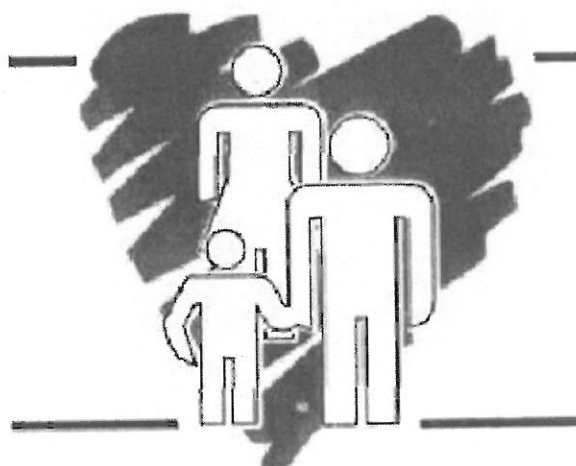
Przewodniczący Rady
Piotr Hertig
Piotr Hertig

Załącznik do Uchwały Nr VII/93/15

Rady Miasta Oświęcim

z dnia 25 marca 2015 r.

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na terenie miasta Oświęcim
za rok 2014 wraz z wykazem potrzeb związanych z realizacją zadań w tym zakresie.**

Marzec 2015

I. Podstawa prawna

Zadania związane z organizacją systemu zapewniającego pomoc dziecku i rodzinie zostały przypisane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.) wszystkim szczeblom samorządu terytorialnego, jako zadanie własne lub zlecone z zakresu administracji rządowej. Do zadań własnych gminy, zgodnie z art. 176 ustawy, należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,
- 8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy (zadanie zniesione z dniem 19 września 2014 r.).

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została powierzona przez gminę miasto Oświęcim Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Oświęcimiu, gmina również wspierała działalność placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie miasta Oświęcim.

II. Działania realizowane przez gminę miasto Oświęcim w 2014 roku

Zmiany w kierunkach polityki społecznej wobec dziecka i rodziców doświadczających trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji rodzicielskich, mające na celu wzmacnianie kompetencji rodziny, jako najbardziej właściwego i podstawowego środowiska dla harmonijnego rozwoju dziecka znalazły swój wyraz w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodzina to przede wszystkim środowisko życia, to w rodzinie winny być zaspokajane podstawowe potrzeby człowieka - jako jednostki, oraz potrzeby rodziny - jako systemu. W oparciu o ustawę gmina miasto Oświęcim realizuje działania pomocowe w zakresie:

- * pracy z rodziną,
- * pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną

Zadanie to realizowano poprzez:

1) organizowanie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. W ramach działania udzielono:

* 283 konsultacji/porad terapeutycznych - w zakresie m. in.: poradnictwa dotyczącego problemu alkoholowego, nauki radzenia sobie z nawrotem choroby i utrzymywaniem abstynencji od spożywania napojów alkoholowych, motywowania i promowania trzeźwego trybu życia, budowania sieci wsparcia w przeciwdziałaniu choroby alkoholowej, budowanie poczucia własnej wartości przez osoby z problemem alkoholowym.

* 407 konsultacji/porad prawnych - w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, w tym odnoszących się do rozwodu i rozpadu pożycia małżeńskiego, separacji, opieki nad dziećmi, obowiązku alimentacyjnego, władzy rodzicielskiej, kurateli.

2) organizowanie dla rodzin zajęć ukierunkowanych na rozwój i doskonalenie umiejętności w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. W celu podniesienia kompetencji społecznych i rodzicielskich rodzin wieloproblemowych, w tym przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zrealizowano warsztaty pedagogiczne dla rodziców, które odbywały się w cyklu siedmiu, dwugodzinnych spotkań, a realizowane

były w Centrum Organizacji Pozarządowych w Oświęcimiu. W warsztatach udział wzięło 14 uczestników. Celem warsztatów było zwiększenie świadomości uczestników w zakresie technik wychowawczych oraz uzyskanie podstawowej kompetencji w zakresie zachowań asertywnych. W trakcie prowadzonych zajęć realizowano zadania w zakresie:

- * treningu rozwijania umiejętności wychowawczych,
- * treningu radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- * treningu zachowań asertywnych,
- * treningu radzenia sobie ze złością, rozładowania napięcia, relaksacja,
- * nabycia umiejętności stosowania nagród i kar wychowawczych,
- * sposobów postępowania z dzieckiem z ADHD,
- * rozwijania umiejętności stawiania jasnych i czytelnych granic dzieciom poprzez tworzenie i przestrzeganie norm i zasad w rodzinie,
- * wzmacnianie poczucia własnej wartości i samooceny jako rodzica.

3) wykorzystywanie funkcji asystenta rodziny mającego wzmacniać rolę rodziny. Rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, rodziny wielodzietne, wieloproblemowe, a także te, w których dzieci zostały okresowo umieszczone w pieczy zastępczej, zostały objęte wsparciem i pomocą asystenta rodziny. Do zakresu zadań asystenta rodziny należy przede wszystkim: bezpośrednia praca z rodzicami, praca z dzieckiem oraz budowanie skutecznego planu pomocy rodzinie przy aktywnej współpracy wszystkich członków rodziny. Cel pracy asystenta zmierza do przywracania rodzinom zdolności do samodzielnego funkcjonowania w obszarach i dziedzinach, w których sobie nie radzą. Coraz więcej rodzin doświadcza bezradności życiowej, jak również wychowawczej. Asystent rodziny dociera do tych rodzin, które zagrożone są wykluczeniem społecznym lub też w codziennym swoim funkcjonowaniu doświadczają różnego rodzaju dysfunkcji. Czynniki występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny, które w sposób destrukcyjny wpływają na ich funkcjonowanie to:

- * uzależnienie jednego lub obojga rodziców (od alkoholu, leków i inne),
- * niewystarczające kompetencje rodzicielskie - występowanie zaniedbań w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- * niewystarczające środki finansowe do zaspokajania potrzeb życiowych rodziny,

* niski poziom świadomości o obowiązkach rodziny wobec jej członków, w tym przede wszystkim wobec dzieci,

* brak odpowiedniego przygotowania do życia w rodzinie,

* samotne rodzicielstwo,

* przemoc w rodzinie.

W celu podejmowania skutecznych działań w zakresie wzmacniania roli rodziny prowadzono także pracę z rodziną metodą interdyscyplinarną. W tym celu powoływano Zespół ds. Wspierania Rodziny, który budował skuteczny plan naprawczy wobec rodziny. W 2014 roku powołano 19 Zespołów, do których zapraszani byli: pracownicy socjalni, asystenci rodziny, członkowie rodziny, terapeuta MOPS, dzielnicowi KPP Oświęcim, kurator zawodowy oraz kurator społeczny SR w Oświęcimiu, specjalista pracy z rodziną oraz koordynator Sekcji Specjalistycznej Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej. Intensywna, skuteczna i konsekwentna praca asystentów rodziny w środowisku pozwoliła na efektywne budowanie sieci wsparcia instytucjonalnego i społecznego. W 2014 roku asystenci rodziny prowadzili prace z 47 rodzinami z tego:

* **12 rodzin** korzystało ze wsparcia asystenta rodziny **powyżej 3 do 12 miesięcy**,

* **15 rodzin** korzystało ze wsparcia asystenta rodziny **powyżej 1 roku**,

* **20 rodzin**, z którymi asystent rodziny zakończył prace objęte zostały monitoringiem.

Cztery z tych rodzin zostały zobowiązane Postanowieniem Sądu Rejonowego w Oświęcimiu do współpracy z asystentem rodziny.

Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oświęcimiu umożliwiły pokonanie trudności z jakimi zmagają się rodziny wieloproblemowe oraz przyczyniły się do ustabilizowania życia rodzinnego, poprawy wzajemnej relacji i więzi rodzinnych.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Wśród narzędzi wsparcia rodziny biologicznej niezwykle ważne miejsce zajmują placówki wsparcia dziennego. Placówki te, działające w formie opiekuńczej, specjalistycznej i podwórkowej, umożliwiają dzieciom dostęp do różnorodnych zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych stanowiących dla wielu z nich jedyną szansę rozwoju swoich zainteresowań. W 2014 roku na terenie miasta Oświęcim funkcjonowały 3 placówki wsparcia dziennego prowadzone przez dwa podmioty posiadające zezwolenie Prezydenta Miasta Oświęcim na prowadzenie placówki wsparcia dziennego. Placówki te zapewniają opiekę

i wsparcie dla 80 dzieci. W celu budowania kompleksowego wsparcia dla rodzin niezaradnych wychowawczo, Ośrodek poszerzył pomoc rodzinom o wsparcie Wolontariuszy. Była to pomoc skierowana do dzieci z problemami edukacyjnymi. Z tej formy wsparcia skorzystało 6 rodzin.

W 2014 roku nie została zawarta żadna umowa na pełnienie funkcji rodziny wspierającej. Asystent rodziny radził sobie samodzielnie z rodzinami objętymi wsparciem.

III. Budżet zadania

Całkowity budżet, jaki w 2014 roku został wykorzystany na realizację zadania to kwota 225.318,60 zł. W kwocie tej uwzględniono również dotację z budżetu państwa pozyskaną w ramach resortowego programu pn. "Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014", w wysokości 54.078,00 zł, która została wykorzystana zgodnie z harmonogramem wydatków. W ramach powyższych środków finansowych pokryto wydatki na wynagrodzenie dwóch etatów asystentów rodziny oraz 1/2 etatu specjalisty koordynującego zadania w zakresie wspierania rodziny. Sfinansowano również wynagrodzenia specjalistów, takich jak: prawnik i konsultant dla osób z problemem alkoholowym, którzy w ramach umów cywilnoprawnych realizowali usługi poszerzające zakres świadczonego wsparcia przez tut. Ośrodek. ponadto poniesiono wydatki na zakup materiałów biurowych i doposażenia stanowisk pracy, jak i ich utrzymanie oraz szkolenie rozwijające kompetencje asystentów rodziny i specjalisty koordynującego pracę asystentów rodziny. W ramach budżetu poniesiono wydatki na pokrycie części kosztów na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W roku 2014 poniesiono częściowe koszty związane z utrzymaniem i opieką dla 26 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w kwocie 87.204,15 zł t.j.:

- * 9 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- * 6 dzieci w rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia opiekuńczego,
- * 4 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej,
- * 3 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej,
- * 4 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Z pośród w/w dzieci jedno zostało adoptowane, czworo dzieci powróciło do rodziny biologicznej, jedno opuściło placówkę po osiągnięciu samodzielności (usamodzielnienie).

IV. Potrzeby związane z realizacją zadania

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny w gminie miasto Oświęcim, niezbędne jest:

- * Utrzymanie dotychczasowego zatrudnienia asystentów rodziny i w przypadku takiej konieczności stworzenie dodatkowego etatu oraz zabezpieczenie środków na zwiększenie profesjonalizacji zawodu poprzez doskonalenie zawodowe,

- * Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,

- * Zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie specjalistów, m. in. prawnika, pedagoga, psychologa oraz specjalistę świadczącego usługi w zakresie problemu alkoholowego celem zapewnienia kompleksowego wsparcia i pomocy całej rodzinie,

- * Zabezpieczenie środków finansowych na wspieranie funkcjonowania placówek wsparcia dziennego na terenie miasta Oświęcim.

Przewodniczący Rady
Piotr Hertig
Piotr Hertig